Особливості організації ігрової діяльності в логопедичній групі

Логопедична робота є важливою ланкою комплексного медико-педагогічного впливу на дитину,адже стимулює розвиток усіх психічних процесів, передусім мовленнєвої функції, розширює комунікативно-пізнавальну діяльність дошкільників через основні форми організації їх життя – гру, навчальну діяльність, рухову активність, спілкування з однолітками та педагогами.

Ефективним засобом формування особистості дошкільника, його провідною діяльністю є гра. У логопедичних групах спеціальних дошкільних навчальних закладів компенсуючого типу для дітей з порушеннями мовлення існує своя специфіка організації та проведення ігрової діяльності, пов'язана з психо-фізичними та мовленнєвими особливостями дітей.

Так у дошкільників із ЗНМ відмічається:

- невміння гратися;
- наявність неадекватних дій з предметами;
- примітивні та одноманітні дії з предметами;
- невміння використовувати предмети-замінники і діяти з уявними предметами, а у дошкільників із ФФНМ та заїканням відмічається:
- нестійкий інтерес до іграшки, недостатнє вміння використовувати її у грі;
- відсутність сюжету в розгорнутій грі;
- поодинокі сюжетні дії.

За таких умов формування ігрової діяльності має здійснюватись поетапно як у видах ігор (від предметних до рольових), так і в ігрових діях – від формування орієнтовної основи дій через ланцюжок ігрових маніпуляцій до дій за певними правилами. Від дій поряд (дитина – педагог) дитина поступово переходить до сумісних ігрових дій у складі мікрогрупи (дитина – ровесники).

Проаналізувавши класифікації ігор у загальній дошкільній педагогіці, можна запропонувати наступну класифікацію спеціальних (корекційно-розвивальних) ігор, які доцільно використовувати в логопедичній групі:

1. Ігри з правилами:

- *ігри з предметами;*
- *дидактичні* (з іграшками, настільно-руковані, подорожі, передбачення, музично-дидактичні, сенсорні, математично-дидактичні (інтелектуальні), комп'ютерні);
- *рухливі* (ігри різної рухливості, ігри-естафети, загальнорозвивальні, цілеспрямовані);
- *народні* (рухливі, хороводні, обрядові та звичаєві ігри).

2. Творчі ігри:

- *режисерські;*
- *сюжетно-рольові* (сімейні, побутові, суспільні, загальної тематики);
- *конструктивно-будівельні;*
- *ігри-драматизації та інсценівки.*

Розглянемо деякі види ігор, основною метою яких є розвиток у дошкільників навичок мовленнєвої діяльності.

Ігри з предметами деякою мірою є перехідним етапом від предметної до сюжетно-рольової гри. Специфікою використання ігор такого типу в логопедичній групі є не лише розглядання предметів та маніпулювання ними,а й визначення їх функціонального призначення, виокремлення і називання складових частин.

Дидактичні ігри найпоширеніші в арсеналі педагога логопедичної групи, адже допомагають значно розширювати світогляд дітей і збагачувати їх словниковий запас. Саме в таких іграх часто найбільш вдало узгоджують ігрову та навчальну діяльність, поєднують ігрову та навчальну діяльність, поєднують ігрову й пізнавальну мотивацію.

Ігри-передбачення («Що було б, якби…») ставлять перед дітьми завдання і створюють ситуації, які вимагають осмислення наступної дії.

Ігри-бесіди допомагають дошкільникам оволодіти навичками повноцінного спілкування. Така гра виховує вміння слухати запитання та відповіді, зосереджувати увагу на змісті, доповнювати сказане, висловлювати власну думку.

Сенсорні ігри потребують практичних дій із предметами з метою вивчення і закріплення їх основних властивостей, визначених за допомогою зору, слуху, дотику, руху, нюху, смаку.

Гра в логопедичній групі, це:

- особлива форма засвоєння навчально-виховного та корекційно-розвивального матеріалу;
- спосіб корекції фонетико-фонематичної складової мовлення;
- складова збагачення словникового запасу;
- шлях до вдосконалення граматичної складової мовлення;
- засіб формування зв'язного мовлення;
- соціально-педагогічна форма організації життя дитини;
- сформування позитивного ставлення дитячої особистості до навколишнього світу;
- своєрідний вид діяльності дошкільника, що змінюється та розгортається як суб'єктивна дійсність,під час якої здійснюється психофізичний розвиток дитини.

Отже, гра, як провідна діяльність дитини-дошкільника, сприяє появі значних позитивних змін у психічній та соціальній сфері та здійснює підготовку до переходу на новий, вищий щабель її всебічного, зокрема й мовленнєвого, розвитку.